

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta/studentky: Bc. Nikola Hanušová

Název práce: Rizika spojená s repatriací post mortem

Titul, jméno a příjmení oponenta práce: Mgr. Jaroslav Větrovský, Ph.D.

Pracoviště oponenta práce: ZČU, Právnická fakulta, Katedra mezinárodního práva

Výchozí úvahou při psaní tohoto posudku je, že předložená diplomová práce (DP) představuje ze strany diplomantky druhý pokus o vytvoření závěrečné práce, která by byla způsobilá obhajoby. Hlavním hlediskem proto bude, nakolik diplomantka do této nové verze zapracovala připomínky, které byly uplatněny v předchozím posudku. Nedostatky předchozí verze DP byly v posudky chápány jako zásadní. Výtky se týkaly struktury a celkového zaměření práce, jejího obsahu i formálních nedostatků. Zbývá proto ověřit, zda tyto nedostatky byly odstraněny.

Již prvotní nahlédnutí do předložené DP dává tušit, že k jejímu zásadnímu přepracování nedošlo. To potvrzují i údaje ze systému pro kontrolu plagiátů, podle kterých činí shoda této DP s její předchozí verzí 97%. Doplnit 3% textu tam, kde bylo potřeba podstatného přepracování, však může jen těžko vést k nápravě vytýkaných nedostatků. Z podrobného čtení DP pak skutečně vyplývá, že provedené změny byly pouze kosmetické a z velké části se minuly s výtkami uvedenými v mém předchozím posudku.

Ilustrativní příklad takových nic neřešících úprav nalezneme hned v úvodu. V předchozím posudku bylo diplomantce vytýkáno, že zcela rezignovala na formulaci výzkumné otázky či alespoň problému, k němuž by se DP jako celek vztahovala. Bylo kritizováno, že diplomantka koncipuje svoji práci jako „*pojednání* o problematice repatriačního procesu“ a „*popis* jednotlivých rizik hrožících při transportu těl zemřelých“, avšak žádnou problematiku – tím méně takovou, která by se týkala MP – v práci neřeší. Na to diplomantka zareagovala pouze změnou jednoho odstavce, který nově zní: „Cílem této diplomové práce je ověřit a poukázat na důležitost postmortální ochrany lidského těla a důstojného zacházení s lidskými ostatky a pozůstatky [...]“. Ani „poukázání na důležitost“ však není řešením problematiky, a to tím spíše, že nikdo o této důležitosti nepochybuje (přínejmenším diplomantka na žádnou neshodu názorů v tomto směru nepoukazuje). K žádné formulaci výzkumné otázky tak opět nedošlo, čemuž odpovídá fakt, že podoba následujících kapitol DP zůstala v podstatě nezměněna.

Stejně jako v předchozí verzi DP je kap. 1 pouhým souborem citací či parafrází definic převzatých z českého zákona o pohřbnictví. Kap. 2 se zdá být nově zařazena, nicméně ani ona není ničím více než citacemi či parafrázemi tentokrát občanského zákoníku, které diplomantka občas doplňuje informacemi z komentáře tohoto vnitrostátního předpisu. Kap. 3 je v podstatě kap. 2 předchozí verze, pouze se změněným názvem a doplněná o asi dva nové odstavce. Představuje výčet relevantních pramenů, z nichž většina vůbec nemá mezinárodněprávní povahu.

Totéž platí i o dalších kapitolách. Veškeré výtky uvedené v mém předchozím posudku tak lze uplatnit i pro tuto DP:

- fragmentární charakter práce, jejíž náplň převážně tvoří pouze výčet informací vycházejících z vnitrostátních předpisů;

- práci nelze považovat za DP v oboru mezinárodní právo (MP); DP nepojednává o žádné problematice spojené s MP, není založena na pramenech MP, neosvědčuje znalosti diplomantky v tomto oboru;

- absence práce s odbornou literaturou týkající se MP – v seznamu literatury je uveden pouze manuál humanitárního práva; údaj o této knize je navíc neúplný, takže vyvolává pochybnosti o tom, jakým způsobem diplomantka s touto jedinou knihou týkající se MP pracovala.

Jedinou pozitivní změnou předložené DP, oproti její předchozí verzi, je uvedení (většiny) poznámek pod čarou i seznamu literatury do souladu s citační normou ISO 690. To však samo o sobě nemůže stačit k tomu, abych mohl práci doporučit k obhajobě. K tomu by bylo nutné skutečně přistoupit k jejímu podstatnému přepracování.

Z výše uvedených důvodů mám tedy za to, že **práci nelze doporučit k obhajobě či klasifikovat jiným stupněm než nevyhověl/a.**

Pokud by komise přesto dospěla k závěru, že je předložená DP hájitelná, navrhuji k rozpravě tyto **otázky**:

1. Jakým způsobem lze řešit případný konflikt mezi (a) multilaterální smlouvou (např. Štrasburskou dohodou) a bilaterální smlouvou upravující stejnou situaci (tj. posmrtnou repatriaci), (b) mezinárodní smlouvou (jako je Štrasburská dohoda) a vnitrostátním ustanovením českého práva? Lze podle diplomantky považovat některá z mezinárodních pravidel, na která poukazuje v práci, za obyčejové normy MP?

2. V kap. 7.1.2 se diplomantka dotýká problematiky úmrtí v mezinárodních vodách, avšak odkazuje výlučně na ustanovení českého zákona o námořní plavbě. Za jakých podmínek by se český zákon na situaci vztahoval? Mohl by být český zákon aplikován i v situaci, kdy by se dotčená loď nacházela v pobřežním moři jiného státu? Jaká jsou v tomto ohledu pravidla stanovená Úmluvou OSN o mořském právu z r. 1982?

V Praze dne 18.1.2022

Mgr. Jaroslav Větrovský, Ph.D.